

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารกระบวนการจัดการสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ ตามแนวคิดเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติฉบับความเป็นเลิศทางการศึกษา มีวัตถุประสงค์ เพื่อหา รูปแบบกระบวนการการบริหารจัดการสถานศึกษาในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการศึกษาข้อมูล ได้พบว่าสถาบันการศึกษายังขาดการบริหารจัดการเชิงระบบและกระบวนการตามแนวคิดการบริหาร กระบวนการ (process management) การใช้ปรัชญาการบริหารทั่วทั้งองค์กรหรือ TQM (total quality management) และแม่แบบการจัดการศึกษาเชิงคุณภาพหรือ SIPPO (Student/stakeholder-Input-Process-Products-Outcomes) model การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการทั้งปริมาณและคุณภาพ โดยใช้กลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจงจากผู้บริหารของโรงเรียนที่สมัครเข้าโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบจำนวน 42 คนและผู้บริหารจากโรงเรียนเทศบาลที่เข้ารับการฝึกอบรมในโครงการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษามือ อาชีพจำนวน 63 คนรวมทั้งสิ้น 105 คน โดยใช้กระบวนการฝึกอบรม การสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก และการให้ตอบแบบสอบถาม ผลจากการศึกษา รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้ ประเมินอยู่ในระดับค่าเฉลี่ย 3.5713(SD=0.4573)และเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุดกับกระบวนการ บริหารจัดการสถานศึกษา(โรงเรียน)ที่ใช้แนวคิดเชิงระบบ (Input-->Process-->Products/Output) ใน การบริหารจัดการสถานศึกษาหรือแนวคิด I-P-O ส่วนการออกแบบการบริหารกระบวนการในการจัด การศึกษาในโรงเรียนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มหลักคือ 1)การบริหารกระบวนการด้านสนับสนุนวิชาการที่ ประกอบด้วย 5 กระบวนการ ได้แก่ 1)กระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์(งานการบริหารบุคคล) 2) กระบวนการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติงาน แผนงบประมาณประจำปี 3)กระบวนการ บริหารการเงินและงบประมาณ 4)กระบวนการบริหารการพัฒนากิจการนักเรียนและกิจกรรมพิเศษ 5) กระบวนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ สื่อ และทรัพยากรการเรียนรู้ ผลจากการศึกษาและวิเคราะห์ ข้อมูลพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้ประเมินอยู่ในระดับค่าเฉลี่ย 3.7238(SD =0.8675)และเห็นด้วยอยู่ ในระดับมากที่สุด และกลุ่มที่ 2)การบริหารกระบวนการด้านวิชาการที่ประกอบด้วย 8 กระบวนการ ได้แก่ 1)กระบวนการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน 2)กระบวนการจัดทำแผนการศึกษาและ แผนการเรียน 3)กระบวนการรับและการคัดเลือกนักเรียน 4)กระบวนการมอบตัวและลงทะเบียน 5) กระบวนการวางแผนและออกแบบการจัดเรียนรู้ 6)กระบวนการจัดการเรียนรู้และวัดผลการเรียนรู้ 7) กระบวนการวัดและประเมินผลสำเร็จการศึกษา และ 8)กระบวนการประกันคุณภาพ การออกแบบการ บริหารกระบวนการทั้ง 13 กระบวนการย่อยดังกล่าวได้นำไปออกแบบในรูปแบบผังกระบวนการ ปฏิบัติงาน (work procedure) ผังการงาน (flow chart) และกำหนดขั้นตอนวิธีการทำงาน (work instruction) หรือกิจกรรม ดัชนีชี้วัด/kpi และหน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบในแต่ละกระบวนการปฏิบัติงานของ โรงเรียน ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินของผู้บริหารทั้ง 105 คน พบว่ามีความเห็นด้วยกับการ ออกแบบกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษา(โรงเรียน) โดยหาค่าเฉลี่ยได้ 3.7797(SD=0.9875) ซึ่ง อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการนำไปใช้งานผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมากที่สุดจากค่า IOC กับการที่จะนำ รูปแบบการบริหารกระบวนการนี้ไปใช้ในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่จะต้องทำการสร้างความรู้ และความเข้าใจในปรัชญา TQM และควรได้มีการพัฒนารูปแบบจนเป็นคู่มือในการบริหารจัดการและการ ปฏิบัติงานในโรงเรียนต่อไป